

Instrumenti iz zasilnih barak

Okrog sto delavcev, v večini kvalificiranih in s srednjo izobrazbo, združuje delo v delovni organizaciji Elektromedicina, ki ima svoje proizvodne prostore na Komenskega 12 in Resljevi 26. Pred dvema letoma so se odločili, da vstopijo v SOZD ELKOM iz Maribora v upanju, da se bo njihova dejavnost lahko pospešeno razvijala in da bo v sozdu tudi nekaj sredstev za njihove naložbene potrebe. Sedanji razmeroma težki gospodarski položaj mariborskih članic sozda ne omogoča uresničitev tega cilja. V Elektromedicini so spoznali, da morajo svoj nadaljnji razvoj graditi predvsem na lastnih strokovnih in denarnih močeh in pritegniti k sodelovanju čimveč visoko strokovno usposobljenih ljudi.

Delovna organizacija je s preusmeritvijo od kratkoročnosti na trajni razvoj ujela pravi trenutek za zamenjavo tujih izdelkov z domačimi. Tako imajo v razvoju komplet opreme za biolaboratorij in nekaterih naprav za zobozdravstvo. Pri razvijanju opreme za biolaboratorij sodelujejo tudi s Kliničnim centrom, pri izdelavi zobotehničnih naprav pa z niško in ljubljansko stomatološko fakulteto.

Medtem ko bodo lahko celotno biolaboratorijsko opremo ponudili tržišču prihodnje leto, pa so za zobozdravstvene potrebe že na voljo SANODENT – naprava za odstranjevanje zobnega kamna ter AR-

DENT, ki omogoča razvijanje zobnih filmov pri dnevni svetlobi. Za potrebe laboratorijev so pripravili tudi prirejen pomivalni stroj. Uporabili so osnovne dele pomivalnega stroja ISKRA in mu priredili program ter notranjo opremo.

Da bi dosegli gospodarno proizvodnjo in pridobili tudi potrebne devize za nakup vitalnih delov nekaterih strojev in naprav, načrtujejo v Elektromedicini izvoz. Pri tem pa nimajo težav zaradi potreb tujih trgov, ampak zaradi stranske prostorske stiske, v kateri delajo. Pločevinarna, strojna obdelava, servis in del lakirnice so v lesenih barakah za zgradbo na Komenskega 12. Ko tuji partnerji zagledajo to

prostorsko stisko, se ohladi in ne morejo verjeti, da bi lahko v takih pogojih izdelali izdelke primerne za njihov trg.

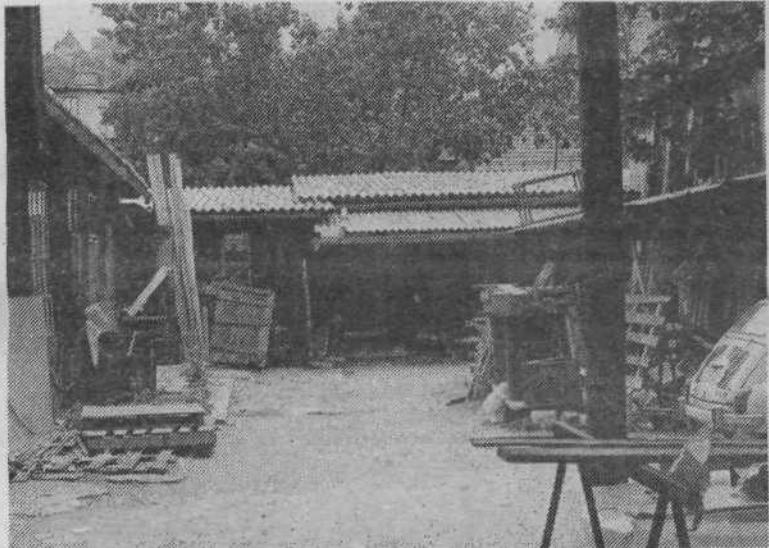
V Elektromedicini imajo sicer kupljeno zemljišče v industrijski coni v Mostah, vendar vedo, da v naslednjih petih do osmih letih ne bodo mogli postaviti prepotrebne zgradbe. Zato se pogovarjajo z občinskimi upravnimi organi in krajevno skupnostjo, da bi postavili začasno 15 krat 30 metrov veliko proizvodno dvorano, v kateri bi združili vse sedanje barake in pridobili nekaj prostora za skladišče. Delavnice bi postale priročne, vse skupaj bi lepše izgledalo, pa tudi okoliške prebivalce bi manj motil hrup iz delavnic.

Načrtujejo, da bodo letos ustvarili okrog 116 milijonov dinarjev dohodka. Devetdeset milijonov s proizvodnjo medicinskih naprav, 12 milijonov s slušnimi napravami, drugo s servisiranjem.

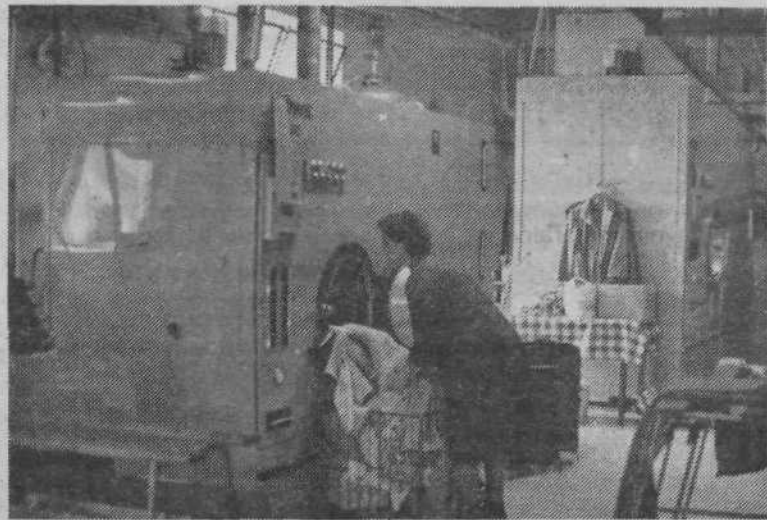
Na jugoslovansko tržišče dajo letno okrog 10 tisoč slušnih naprav. Te v njihovi delavnici na Resljevi le prilagodijo kupcu in dobijo plačane po kalkulaciji. Razmišljajo o delni izdelavi slušnih aparatov doma. Zmožni bi bili izdelati okrog 30 odstotkov aparata, vse drugo pa bi morali tudi v prihodnje uvažati. V tem primeru pa bi zapadli pod sistem vnaprej določenih cen, ki ne bi upoštevale spreminjanja razmerja deviz in dinarja in bi tej enoti povzročile letno najmanj štiri milijone izgube. Prav zato se bodo vsi zainteresirani morali dogovoriti, če je resnično mogoče obremeniti le izdelovalca slušnih aparatov, ne glede na njegov specifičen položaj.

Če smo na začetku zapisali, da postaja za ta kolektiv pomemben prehod iz kratkoročnosti v dolgoročnost, zabeležimo še željo direktorja Franca Jakša: »Napredek bomo lahko dosegli le z več znanja in s stalnim in pravočasnim uredničevanjem dogovorov in planov.«

STANE JESENOVEC

ELKOM Elektromedicina želi namesto teh barak postaviti enotno proizvodno-skladiščno dvorano. V njej bi lahko posodobili tehnologijo dela, pa tudi videz bi bil mnogo bolj mikaven. (Foto: S. J.)

Z najsoodobnejšo uvoženo opremo so uvedli v kemični čistilnici LABOD produktivnost, ki je enaka avstrijski in zahodnonemški (Foto: S. J.)

KEMIČNA ČISTILNICA LABOD

Produktivnost na evropski ravni

Lani so v Kemični čistilnici LABOD očistili 440 tisoč oblačil ali 313 ton hlač, suknjičev, plaščev, jopic, itn. V letošnjem prvem četrtletju so dobili v čiščenje šest odstotkov oblačil več kot v enakem obdobju lanskega leta. Za kemično čiščenje skrbi 25 delavk in delavcev, nadaljnjih petindvajset je v sprejemnicah in v upravi. Lani so dosegli okrog 30 milijonov dinarjev prihodka.

»Dve oziroma tri novosti smo v zadnjem času uvedli v naši kemični čistilnici: čiščenje usnja ter avtomatsko impregniranje in apretiranje tekstilnih izdelkov. To pa je le nadaljevanje posodobitev, ki smo jih izpeljali v preteklem času v naši tehnologiji,« je povedal tehnični vodja Franc Pirc.

»Zaradi boljše organizacije dela, predvsem boljšega notranjega transporta, se je število delavcev zmanjšalo s 70 na 50. To nam je prineslo tudi boljše izkoriščanje prostora, predvsem pa manj napora pri delu. Posodobili smo tudi likanje.

Ker imamo precej težav z oskrbo s kurilnim oljem, pa tudi njegova cena močno vpliva na naš proizvodni proces, smo uvedli uporabo vroče odpadne vode. Prej smo jo spuščali v kanalizacijo, sedaj jo porabimo za proizvodnjo pare, centralno ogrevanje proizvodnih in upravnih prostorov ter vode za pralnico. S tem sistemom smo zmanjšali porabo goriva pri enem oblačilu s povprečno devet decilitrov na 2,6 decilitra kurilnega olja. Tak sistem uporabe vroče vode pa je tudi zmanjšal stroške za mehčanje vode. Prej smo morali dodajati kuhinjsko sol vsak drugi dan, sedaj le enkrat mesečno. Tako prihranimo letno 1800 kilogramov soli.«

So pri tem mogoče primerjave z razvitimi državami?

»Naša produktivnost je enaka avstrijski in zahodnonemški. Pri naših cenah predstavljajo levji delež uvožene surovine in predvsem carine. Ker ni zagotovljena redna oskrba s surovinami, moramo imeti najmanj polletno zalogo. To močno bremeni naša sredstva.«

Kaj prinašajo zadnje posodobitve?

»S pomočjo kredita IFC smo kupili opremo za kemično čiščenje volnenih preprog po P postopku in usnja ter krzna po F postopku ter za avtomatsko protivodno zaščito in vračanje viskoznosti tekstilu (impregnacija, apretacija). Dobili smo okrog 4 milijone deviznega kredita, anuitete pa bodo znesle okrog 10 milijonov dinarjev.

Prej smo čistili volnene preproge s čistilno peno in vodno emulzijo. Preproga je bila očiščena le površinsko. Sedanje čiščenje v strojih BÖWE po P postopku (perkloretlen) očisti tudi vozle, ne poškoduje preproge, omogoča tudi veliko večjo zmogljivost čiščenja. V eni uri lahko očistimo 50 kg preprog.

Prej nismo mogli učinkovito čistiti usnja in krzna. Z F postopkom (triklorfluormetan) zagotavljamo resnično kakovostno čiščenje. V eni uri lahko očistimo 15 kilogramov usnjenih oblačil. Izraženo drugače, zmogljivost se nam je pri tem delu povečala za 600 odstotkov.« S. J.

KORISTNA VLOGA DRUŠTVA UPOKOJENCEV

Upokojenci niso na zapečku

Prijetno je delati in živeti z ljudmi, ki nosijo v sebi optimizem, vztrajnost, prizadevnost, tovarištvo in ki z veliko mero idealizma ter s konkretnimi akcijami skrivajo starostna leta. Ljudem takšnega kova lahko vselej iskreno zaželimo zdravja, moči, uspehov in dobre volje.

Pred dnevi smo bili med takšnimi ljudmi in s takšnimi željami: skoraj tri ure smo bili na programsko volilni konferenci Zveze društev upokojencev Ljubljana Center. Dvorana KS Tabor je bila polna, delegati osmih društev upokojencev so predstavljali interese skoraj 4000 članov Zveze društev upokojencev naše občine.

Kaj delajo naša društva, kaj delajo upokojenci, organizirani v njih? Ne organizirajo le srečanj, predavanj, kulturnih prireditev, športnih tekmovanj (zelo uspešni so v šahu, streljanju, balinanju in kegljanju)! Njihova aktivnost je usmerjena tudi na številna druga področja preobrazbe družbenih odnosov! Znan je podatek, da v naši občini živi prek 6000 ljudi starejših od 65 let; znan je tudi podatek, da je v KK SZDL in v osnovnih organi-

zacijah ZK v krajevnih skupnostih glavnina aktivistov – starejših upokojenih ljudi.

Upokojenci imajo vsekar razvit prav občutek za delo na pravem mestu – v institucijah političnega sistema, v družbenopolitičnih organizacijah. Tudi v delovnem programu Zveze društev upokojencev je v prvih točkah poudarjena odgovornost upokojencev za delovanje v enotni fronti SZDL, in nujnost usmerjanja njihovih

moči v nadaljnje razvijanje delegatskega sistema, v socialistični patriotizem, krepitev bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti.

Razprava in pozdravne besede gostov vseh DPO naše občine, tovarišev Janeza Učakarja, Srečka Čoza, Dušana Semoliča in Ivana Novaka, so izzvenele pohvalno ter z željo, da z glednost dela upokojencev v krajevnih skupnostih obrodi sadove, predvsem na področju podružbljanja politike.

Delegati so enotno podprli predlog, da se čimprej prične graditi dom upokojencev v KS Poljane.

Ob zahvali dosedanjemu predsedniku Zveze društev upokojencev naše občine Stanetu Majcnu so na programsko volilni seji izvolili tudi novo vodstvo: predsednik je Milan Podobnik, podpredsednik Avgust Habič in tajnica Fani Uderman.

C. G.

IZOBRAŽEVANJE REZERVNIH VOJAŠKIH STAREŠIN OBČINE CENTER

S čim se lahko branimo

V zvezi z letošnjo izobraževalno nalogo za rezervne vojaške starešine občine Ljubljana Center s temo »diverzantsko delovanje na začasno zasedenem ozemlju« je strokovna komisija pri Občinski konferenci ZRVS Ljubljana Center in v sodelovanju z vojaško enoto iz vojašnice »Boris Kidrič« pripravila ogled nekaterih sredstev za protidiverzantsko delovanje.

Kljub temu, da je bila večina sredstev že omenjena v reviji Naša obramba, je bilo zanimanje starešin za neposredno seznanjanje s temi sredstvi navzlic slabemu vremenu zelo veliko. Ogleda se je udeležilo približno 370 rezervnih starešin.

Seznanjanje s sredstvi je potekalo po delovnih točkah, s taktično-tehničnimi podatki pa so jih seznanjale starešine in vojaki iz enote, ki je prikaz tudi pripravila.

V pogovoru s posameznimi udeleženci tega ogleda se je potrdila usmeritev strokovne komisije glede seznanjanja članov ZRVS z novostmi v oborožitvi naših oboroženih sil, saj je večina rezervnih starešin vezana le na poročila in informacije iz dnevnega tiska in revije Naša obramba. To je nova izkušnja, ki jo moramo pri svojem delu in izobraževanju članstva upoštevati in razširjati ter se potruditi, da članom omogočimo čimveč takih in podobnih ogledov.

L. L.